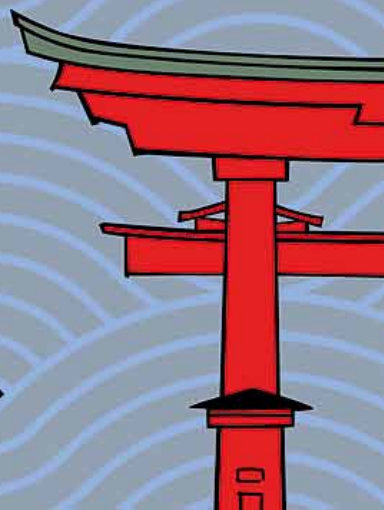

BANANA YOSHIMOTO

**EŽE-
RĀS**

ROMANAS

Alma littera

Kai Nakadžima pirmą kartą liko pas mane nakvoti, sapnavau mirusią mamą.

Galbūt todėl, kad po ilgo laiko užmigau šalia kito žmogaus.

Paskutinį sykį taip užmigau šalia tėtės pas mamą palatoje, kai ši gulėjo ligoninėje.

Vis pabudavau patikrinti, ar mama dar kvėpuoja, ir nusiraminsi vėl užsnūsdavau. Palatos grindys buvo nuklotos dulkėmis, nors taip nepridera ligoninėms, ir aš gulėdama žiūrėdavau į pūkelių kamuolėlį, kuris visada nusėsdavo toje pačioje vietoje. Kietai įmigti niekada nepavykdavo, o kai staiga prasibudindavau, koridoriuje girdėdavau medicinos seserų žingsnius. Tada netikėtai suvokiau: ligoninėje, kurio-

je buvo tiek daug merdėjančių pacientų, jaučiausi ramesnė negu bet kur kitur.

Pačioje tamsiausioje bedugnėje glūdi jai vienai būdingas ypatingas saldumas.

Mirusios mamos taip tikroviškai nebuvau sapnavusi.

Kartais ją trumpai susapnuodavau, o iki tos nakties niekada nebuvo sapne pasirodžiusi taip aiškiai ir ilgai. Atrodė, lyg vėl po ilgo laiko būtume su ja susitikusios.

Gal ir keista taip kalbėti apie mirusį žmogų, bet kaip tik taip jaučiausi.

Neperdėčiau sakydama, kad ji buvo dvejopa asmenybė. Mamai buvo būdingos dvi visiškai skirtingos, tai pasirodančios, tai išnykstančios, asmenybės pusės.

Viena iš jų buvo labai draugiška ir optimistiška, puikiai pritampanti aplinkoje, visų mėgstama moteris. Kita buvo be galo gležna, tarytum trapi gelė dideliu žiedu vėjo blaškomais žiedlapiais.

Ši į gelę panaši jos dalis aplinkiniams nebuvo lengvai pasitebima, todėl mama, stengdamasi visiems įtikti, išlavino savo drąsesnę, ryžtingesnę asmenybės pusę. Laistė ją meile, tręšė aplinkinių pritarimu.

Mama manęs susilaukė neištekėjusi.

Tėtis buvo nedidelės Tokijo priemiesčio importo ir eksporto įmonės prezidentas, o ji – ganėtinai graži to paties

priemiesčio ištaigingoje dalyje esančio prabangaus naktinio pramogų klubo mamasan*.

Vieną vakarą kolega tėtį pakvietė į klubą, kuriame ji dirbo. Jis pamilo mamą iš pirmo žvilgsnio. Mamai tėtis taip pat labai patiko. Uždarius klubą juodu užėjo į korėjietišką restoraną, ten užsisakė įvairiausių valgių ir besijuokdami smagiai pavakarieniavo. Tėtis klube apsilankė ir kitą vakarą, ir trečią, net kai prisnigo – taip po dviejų mėnesių jie tapo pora. Du mėnesiai galbūt nėra ilgas laiko tarpas, tačiau prisiminus, kaip juodu susipažino, mamai ir tėčiui tiek pakako, kad įsitikintų vienas kito jausmų tikrumu.

Kai paklausdavau, kodėl tą naktį korėjietiškame restorane jie taip juokėsi, ir mama, ir tėtis atsakydavo taip pat: „Tai nebuvo japonų dažnai lankomas restoranas, o mudu vaikštinėdami po miestą gilią naktį nusprendėme užeiti ir jį išbandyti. Valgiaraštį radome tik korėjiečių kalba, todėl nesuprasdami, ką užsisakome, išsirinkome galybę nežinomų valgių, dauguma buvo labai aštrūs, o porcijos – daug didesnės, negu tikėjomės... buvo labai linksma, todėl ir juokėmės.“

Aš tokia jų versija netikiu.

---

* Mamasan – moteris, vadovaujanti naktiniame pramogų klube (paprastai tokie klubai aptinkami raudonųjų žibintų rajonuose) dirbančioms merginoms, klubo svečių linksminimo specialistėms, pseudogeišoms arba „šeimininkėlėms“. Šių merginų pareiga – už atitinkamą atlygį klientui palaikyti malonią draugiją, jį išklausyti, įpilti jam gėrimų, juoktis iš jo humoro. Tolesnio bendravimo pobūdis priklauso nuo abipusio susitarimo, nes formaliai prostitucija Japonijoje draudžiama nuo 1950 metų (čia ir toliau vert. past.).

Manau, kad juodu buvo tiesiog labai laimingi tą naktį sėdėdami vienas priešais kitą ir taip juokėsi jaudulio pagauti. Viešumoje dėl aplinkinių abu tikriausiai patirdavo daug įtampos, tačiau namie mama ir tėtis elgdavosi labai meiliai. Tiesa, kartais pykdavosi, bet jų ginčai būdavo vaikiški, nerimti.

Mama labai norėjo vaikų, taigi netrukus gimiau aš. Juodu taip niekada ir nesusituokė. Tačiau ne todėl, kad tėtis būtų turėjęs kitą žmoną ar šeimą. Mamai mirus jis taip ir liko vienas.

Jų santuokai priešinosi tėtės giminės, ir jis nenorėjo mamos įvelti į šeimos ginčus. Aš, nors ir nesantuokinis, užaugau kaip pripažintas vaikas.

Apie tokias šeimas kaip mūsų sklinda įvairių kalbų. Tėtis su mumis praleisdavo daug laiko, todėl aš niekada nesijaučiau nelaiminga ar apleista.

Tik po kurio laiko toks gyvenimas man be galo įkyrėjo.

Įkyrėjo miestas, įkyrėjo tokia situacija, įkyrėjo viskas. Norėjosi nuo visko pabėgti. Beveik pavyko save įtikinti, kad mamos mirtis išeis į gera, nes man niekada neberekės ten grįžti. Gailėjausi tik vieno – kad taip dažnai nebematysiu tėčio. Namus, kuriuose gyvenome su mama, jis tuoj pat pardavė (kad išvengtų giminių apkaltų), o pinigus pervedė į mano sąskaitą. Jaučiausi, lyg būčiau gavusi atlyginimą už iki šiol patirtus išgyvenimus, nors, kita vertus, tai buvo tarsi mamos palikimas man. Tiek man tereikėjo, kad būčiau laisva. Taip mano pėdsakai tame mieste išnyko, bet aš dėl to per daug neliūdėjau.